

Krishnamurti

– Arthur W. Osborn

Men zegt dat Krishnamurti het voertuig is voor een Wezen dat de Wereld Leraar heet, maar zulke beweringen interesseren mij niet. Maar ik geloof wel dat zijn boodschap heel belangrijk, noodzakelijk en heilzaam is.

Dit artikel is een herdruk uit *The Theosophist* van mei 1929.

De kardinale nadrukkelijkheid van zijn boodschap is: verlaat u niet op autoriteiten van welke aard dan ook; bevrijding wordt van binnenuit bereikt. Dit is weliswaar nauwelijks een nieuwe leerstelling, maar wel een belangrijke voor ons tijdsgewricht. Waarom het tegenwoordig van zulk groot belang is, wordt niet meteen duidelijk. Men zegt dat wij moderne mensen de autoriteiten al afgeschafd hebben; dat wij alle dingen toetsen aan ons individuele oordeel – misschien niet zoals wij dat zouden moeten doen, maar we beweren tenminste dat de heersende invloed van deze tijd ons daartoe aanzet. Ik geloof dat dit een volkomen onjuiste inschatting is van de tegenwoordige gedachtengang.

Krishnamurti zegt: ‘Kijk binnen in u’. Maar in de moderne beschaving domineert het ‘buiten u’, en het overheerst op een rare sluipende manier. De economische noodzaak die grote groepen mensen ertoe dwingt in nauwe fysieke nabijheid van elkaar te leven heeft ervoor gezorgd dat het massadenken dominant is geworden; daarom moedigt men het massadenken aan als de manifestatie van de band tussen eenheid en goed nabuurschap. Mensen genieten van grote mensenmenigten. De heerschappij van de meerderheid is ons mentale leven binnengedrongen en er bestaan heel veel bewegingen waarvan de openlijk beleden doelstellingen zijn het bekeren, indien mogelijk, van het menselijk ras tot een type denken. Het is buitengewoon moeilijk tegenwoordig voor het individu om de druk van het meerderheidsdenken te weerstaan, en deze moeilijkheid wordt vergroot door tweedehands kennis, het afzien van hulpmiddelen en onbevreesd vertrouwen in zichzelf.

Hoe wordt deze boodschap ontvangen? Velen houden zich meer bezig met futiele kwesties met betrekking tot de exacte spiri-

tuele status van Krishnamurti dan met zijn boodschap. Anderen zijn in verwarring over de betekenis ervan met betrekking tot allerlei organisaties die zij als bijna onaan-tastbaar beschouwen. Krishnamurti hecht weinig waarde aan organisaties vergeleken met het zoeken naar waarheid. Hij zegt, 'Geen enkele organisatie, hoe doorkneed ook in tradities, hoe bekend zij ook is, is in het bezit van de Waarheid.' Sommige mensen lijken de innerlijk gerichtheid van zijn boodschap te begrijpen, en hun levens zijn (daardoor) diepgaand geraakt.

De enige mensen die zich op een of andere manier om Krishnamurti bekommerden, waren leden van de Theosofische Vereniging en aanverwante bewegingen. Zijn invloed buiten deze bewegingen leek niet-bestaand. Zijn positie is paradoxaal, want, ofschoon hij een afkeer heeft van organisaties en autoriteiten, het is bijna zeker dat duizenden mensen die vandaag de dag Krishnamurti aanvaarden, dat niet gedaan zouden hebben zonder de profetische beweringen van Dr. Annie Besant en bisschop Leadbeater, beiden geaccepteerd als autoriteiten door velen.

We moeten toegeven dat er in Krishnamurti's leringen geen formele oplossingen voor problemen worden aangeboden. Ons wordt op het hart gedrukt niet op de autoriteiten te vertrouwen, en dit zou geïnterpreteerd kunnen worden als het verwerpen van de autoriteit van geaccrediteerd wetenschappelijk onderzoek, of misschien zelfs van alle menselijke getuigenis met betrekking tot feiten die ons huidige begrip te boven gaan. Het is zonneklaar dat autoriteiten een erkende plaats hebben en wat die plaats is zegt Krishnamurti, voor zover ik weet, nergens.

Sommige mensen vinden dat het niet genoeg is om alleen maar aangespoord te worden om naar binnen te kijken en autoriteiten te verwerpen. De mensen moeten hun pad in duidelijker en preciezere termen voorgezegd krijgen. Krishnamurti zegt keer op keer: 'Ik heb geluk en bevrijding bereikt', maar voor de massa's betekent dit niets. Ze roepen: 'Vertel ons hoe we dat kunnen bereiken! Wat moeten we

doen om vrede te bereiken?' Maar Krishnamurti onderwijst geen specifieke methode; hij adviseert geen psychologische discipline zoals bijvoorbeeld hindoe yoga. De massa's verliezen hun vertrouwen in conventionele religie: zij streven naar het begrijpen van het mysterie van hun bestaan. Krishnamurti troost hen niet door hen tijdelijke hulpmiddelen te bieden; hij zegt: maak het leven zelf het doel; stel uzelf open voor alle ervaringen; blijf zelfstandig, zonder steun van buitenaf.

Velen zullen dankbaar zijn dat wij niet geconfronteerd worden met nog een kant-en-klaar oplossing voor het probleem van het universum. Nu lijken andere 'oplossingen', die naar voren gebracht zijn in de vorm van religieuze dogma's, filosofische systemen enzovoorts, triviaal, en blijkbaar gebaseerd op gelokaliseerde noden en beperkte ideeën. Iedere specifieke bewering over de aard van de realiteit is gedoemd inadequaat te zijn. Plato geloofde dat filosofie niet opgeschreven kon worden, maar hij was er sterk van overtuigd dat de filosoof anderen kon inspireren de Waarheid voor zichzelf te bereiken.

Dit lijkt Krishnamurti's methode te zijn. Hij inspireerde in de mensen een sterke hartstocht voor waarheid, en aldus ontdeed hij iedere vorm van autoriteit van zijn heiligheid. Zelfs de wetenschappelijke feiten moeten niet passief aanvaard worden; wij moeten er niet naast gaan liggen slapen. Zij zijn de ruwe grondstof waaruit wij onze eigen mentale synthese kunnen construeren.

Anderen hebben hetzelfde geluid laten horen – Emerson bijvoorbeeld, in de exquise taal van zijn verhandelingen. Het is een vitale en dringend noodzakelijke lering, en ik geloof dat het van speciale betekenis is in het licht van de moderne tendensen.

Waarom zouden wij ons druk maken om triviale bijzaken met betrekking tot wie Krishnamurti is?

Uit: *The Theosophist*, juni 2000
Vertaling: A.M.I.